

Förslag till teman för datadrivna dialoger

Kul att ni i er kommun vill testa en datadriven dialog för att utforska hur ni kan främja ungas psykiska hälsa och välbefinnande!

Detta är ett komplement till workshop-materialet där det beskrivs hur en datadriven dialog kan genomföras, där finner ni också lite resonemang kring deltagare och data. Här har vi listat några tänkbara teman för datadrivna dialoger, samt konkreta förslag på vilken data som kan stötta samtalet och vilka deltagare man kan tänka sig kopplat till temat. Kanske har ni egna förslag på teman för en datadriven dialog hos er? Arbetssättet kan naturligtvis användas för många olika typer av frågor där man vill utforska en fråga med utgångspunkt i data.

Tanken är att en datadriven dialog ska kunna integreras i existerande möten och processer och bidra till ert löpande arbete, inte ta fokus från det. Det betyder att hela det här materialet är ett förslag och tänkt som stöd. Anpassa och gör om som det passar er!

Temaförslag 1: Ungas psykiska hälsa och välbefinnande

En workshop med ett brett fokus på allt som främjar ungas psykiska hälsa och välbefinnande i er kontext kan vara ett bra sätt att börja. Kanske har ni redan genomfört ett inledande samtal (se separat material), eller så börjar ni här. Oavsett så är det här ett väldigt öppet samtal. Det gör att både data och deltagare kan vara ganska flexibelt. Upplever ni att diskussionen blir alltför nischad åt ett visst håll kan ni alltid genomföra ett samtal till.

Förslag på deltagare att bjuda in:

Nedan är förslag på deltagare i en datadriven dialog på temat ungas psykiska hälsa och välbefinnande, men ni känner er kontext bäst. Bjud de ni tycker bör delta baserat på det mål ni har satt för dialogen, men max 10 personer för ett bra samtal, gärna med flera olika perspektiv och roller representerade. Ni kan alltid hålla fler dialoger vid behov.

- Förvaltningar – utbildning, kultur, social, arbetsmarknad tex
- Roller – verksamhetsutvecklare, kvalitetsstrateg, rektor, specialpedagog, skolkurator, studie- och yrkesvägledare, fritidsledare, fältassistent/fältkurator, centrala elevhälsan, skolsköterskor, skolpsykologer, andra verksamhet/er riktade mot unga
- Övriga – ungdomsmottagning, polisen, andra ni tror har kunskap om era unga

Förslag på data att titta på tillsammans:

Det här är inget slutgiltigt svar på vilken data som är relevant, utan förslag utifrån data som vi sett gynna diskussioner och som för många kommuner i Stockholmsregionen är lättillgänglig¹. Det kan vara stor skillnad mellan killar och tjejer, så titta gärna på data uppdelad på kön. Testa detta, varianter eller något helt annat. Viktigast är att inte titta på för mycket data – då förlorar ni tid för diskussion. Det är data + dialog som skapar lärande och utveckling.

1. Demografi: åldersfördelning i er kommun – antal unga i målgruppen
2. Demografi: inkomstutveckling i er kommun – andel unga i målgruppen boende i hushåll med högre respektive lägre inkomst och hur utvecklingen har sett ut över tid
3. Sysselsättning: sysselsättning i er kommun – andel unga i målgruppen i arbete, studier, arbetslöshet, sjukskrivna, övrigt
4. Psykisk hälsa: i er kommun – andel unga i er målgrupp som ganska eller mycket ofta tycker att det är riktigt härligt att leva
5. Psykisk hälsa: grad av psykisk hälsa för er målgrupp i er kommun
6. Psykisk hälsa: andel unga i er kommun som ganska eller mycket ofta är nöjda med sitt utseende
7. Skola: andel elever som trivs ganska eller mycket bra i skolan i er kommun
8. Föräldrar: andel unga i er kommun med föräldrar som alltid vet var de är när de är ute med kamrater på kvällarna
9. Föräldrar: andel unga i er kommun med föräldrar som vet vilka de umgås med på fritiden
10. Föräldrar: i er kommun – andel unga som har en vuxen de kan prata med om de har problem

¹ Data för 1–3 finns för Stockholms kommuner visualiserad i projektets dataplattform som är öppen och fri att användas. Data 4–9 finns för Stockholms kommuner tillgänglig i rapporten om Stockholmsenkäten som de flesta kommuner har tillgänglig lokalt. Saknas lokal rapport kan man utgå ifrån den länsövergripande rapporten som finns tillgänglig via Länsstyrelsen. Data för 10 finns i en del kommuner tillgänglig i lokala rapporter.

Temaförslag 2: Ungas fritid och främjande av psykiskt välbefinnande

Fritidsaktiviteter, både strukturerade och ostrukturerade, kan bidra till ungas psykiska välbefinnande. Här finns ofta en blandning av aktörer engagerade och därmed förutsättningar för en dialog i bred och kanske delvis ny konstellation.

Förslag på deltagare att bjuda in:

Nedan är förslag på deltagare i en datadriven dialog på temat ungas fritid och främjande av psykiskt välbefinnande, men ni känner er kontext bäst. Bjud de ni tycker bör delta baserat på det mål ni har satt för dialogen, men max 10 personer för ett bra samtal, gärna med flera olika perspektiv och roller representerade. Ni kan alltid hålla fler dialoger vid behov.

- Förvaltningar – kultur, idrott, park, social tex
- Roller – verksamhetsutvecklare, kvalitetsstrateg, specialpedagog, fritidsledare, anställda vid kulturskolan, biblioteket, simhallen etc., fältassistent, övriga roller i kommunen med fokus på ungas fritid, skolsköterskor, skolpsykologer
- Övriga – representant från lokala idrotts- eller kulturföreningar för unga, gym, privata aktörer som ordnar fritidsaktiviteter, lokala caféet eller andra platser där unga tillbringar sin fritid, ungdomsmottagning, andra civilsamhällesorganisationer.

Förslag på data att titta på tillsammans:

Det här är inget slutgiltigt svar på vilken data som är relevant, utan förslag utifrån data som vi sett gynna diskussioner och som för många kommuner i Stockholmsregionen är lättillgänglig². Det kan vara stor skillnad mellan killar och tjejer, så titta gärna på data uppdelad på kön. Testa detta, varianter eller något helt annat. Viktigast är att inte titta på för mycket data – då förlorar ni tid för diskussion. Det är data + dialog som skapar lärande och utveckling.

1. Demografi: åldersfördelning i er kommun – antal unga i målgruppen, uppdelade på kön
2. Statligt lokalt aktivitetsstöd: Fördelning av LOK-stöd per kommundel
3. Statligt lokalt aktivitetsstöd: Deltagartillfällen med LOK-stöd per idrott
4. Statligt lokalt aktivitetsstöd: Deltagartillfällen med LOK-stöd fördelat på ålder och kön
5. Statligt lokalt aktivitetsstöd: Deltagartillfällen med LOK-stöd fördelat på deltagarnas ålder för de största idrotterna i kommunen
6. Bibliotek: Besöksantal (totalt)
7. Bibliotek: Aktiviteter riktade mot barn och unga uppdelade på aktivitetstyp
8. Kulturskolan: Deltagare per ålder och kön, samt inrikes/ utrikes födda
9. Kulturskolan: Deltagare per ålder och aktivitet/instrument
10. Psykisk hälsa: i er kommun – andel unga i er målgrupp som ganska eller mycket ofta tycker att det är riktigt härligt att leva
11. Föräldrar: andel unga i er kommun med föräldrar som alltid vet var de är när de är ute med kamrater på kvällarna
12. Fritid: Andel elever som ofta eller ibland deltar i någon ledarledd fritidsaktivitet eller träning

² Data för 1–9 finns för Stockholms kommuner visualiserad i projektets dataplattform som är öppen och fri att användas. Data för 10–12 finns för Stockholms kommuner tillgänglig i rapporten om Stockholmsenkäten som de flesta kommuner har tillgänglig lokalt. Saknas lokal rapport kan man utgå ifrån den länsövergripande rapporten som finns tillgänglig via Länsstyrelsen.

Temaförslag 3: Skolnärvaro och främjande av psykiskt välbefinnande

Det är väl känt att närvaro i skolan är en av de viktigaste indikatorerna på framtida hälsa. De flesta kommuner och skolor arbetar redan idag med att främja skolnärvaro i olika konstellationer. Det kan ändå vara värdefullt att testa att diskutera skolnärvaro ur perspektivet främjande av ungas psykiska hälsa och välbefinnande. Ibland hittar man där saker man missar i det mer traditionella arbetet med fokus på att öka skolnärvaron. För att samtalet ska bli bra är det viktigt att bjuda in en grupp som inte enbart består av de som normalt arbetar direkt med frågan – sök åtminstone ett extra perspektiv. Man kan också välja att centrera samtalet runt en eller två nya vinklar på frågan kring skolnärvaro – kanske ”Hur främjas ungas psykiska hälsa och välbefinnande av skolnärvaro?” eller ”Hur hänger ungas psykiska hälsa och välbefinnande och skolnärvaro ihop?”

Förslag på deltagare att bjuda in:

Nedan är förslag på deltagare i en datadriven dialog på temat skolnärvaro och främjande av psykisk hälsa och välbefinnande hos unga, men ni känner er bäst i kontext. Bjud de ni tycker bör delta baserat på det mål ni har satt för dialogen, men max 10 personer för ett bra samtal, gärna med flera olika perspektiv och roller representerade. Ni kan alltid hålla fler dialoger vid behov.

- Förvaltnings- och utbildningsnämnd, social, arbetsmarknad
- Roller – verksamhetsutvecklare, kvalitetsstrateg, rektor, skolkurator, skolsköterska, skolpsykolog, studie- och yrkesvägledare, specialpedagog, fältassistent/fältkurator, fritidsledare, centrala elevhälsan, eventuella närvaroteam, skolsociala team, andra med kunskap om och möjlighet att påverka ungas skolnärvaro
- Övriga – polisen, ungdomsmottagning, arbetsförmedlingen, kanske någon lokal idrottsförening/gym eller andra ni tror har kunskap om eller möjlighet att påverka era ungas skolnärvaro

Förslag på data att titta på tillsammans:

Det här är inget slutgiltigt svar på vilken data som är relevant, utan förslag utifrån data som vi sett gynna diskussioner och som för många kommuner i Stockholmsregionen är relativt lättillgänglig³. Det kan vara stor skillnad mellan killar och tjejer, så titta gärna på data uppdelad på kön. Testa detta, varianter eller något helt annat. Viktigast är att inte titta på för mycket data – då förlorar ni tid för diskussion. Det är data + dialog som skapar lärande och utveckling.

1. Demografi: åldersfördelning i er kommun – antal unga i målgruppen, uppdelade på kön
2. Sysselsättning: sysselsättning i er kommun – andel unga i målgruppen i arbete, studier, arbetslöshet, sjukskrivna, övrigt
3. Psykisk hälsa: i er kommun – andel unga i er målgrupp som ganska eller mycket ofta tycker att det är riktigt härligt att leva
4. Psykisk hälsa: grad av psykisk hälsa för er målgrupp
5. Psykisk hälsa: andel unga i er kommun som ganska eller mycket ofta är nöjda med sitt utseende

³ Data för 1–2 finns för Stockholms kommuner visualiserad i projektets dataplattform som är öppen och fri att användas. Data för 3–9 finns för Stockholms kommuner tillgänglig i rapporten om Stockholmsenkäten som de flesta kommuner har tillgänglig lokalt. Saknas lokal rapport kan man utgå ifrån den länsövergripande rapporten som finns tillgänglig via Länsstyrelsen. Data för 10–13 finns ofta tillgänglig lokalt – men ni kan behöva leta internt efter denna eller liknande data. Eller ta dialogen utan, det går också bra och kan väcka tankar kring vad vi följer upp, hur och varför.

6. Föräldrar: andel unga i er kommun med föräldrar som alltid vet var de är när de är ute med kamrater på kvällarna
7. Föräldrar: andel unga i er kommun med föräldrar som vet vilka de umgås med på fritiden
8. Föräldrar: i er kommun – hur många unga har en vuxen de kan prata med om de har problem
9. Skola: andel elever som trivs ganska eller mycket bra i skolan i er kommun
10. Skola: Skolnärvaro i % i er kommun, per gymnasieprogram
11. Skola: Skolnärvaro i % i er kommun, per ålder
12. Skola: Andel elever som trivs i skolan
13. Skola: Andel elever som trivs på lektionerna